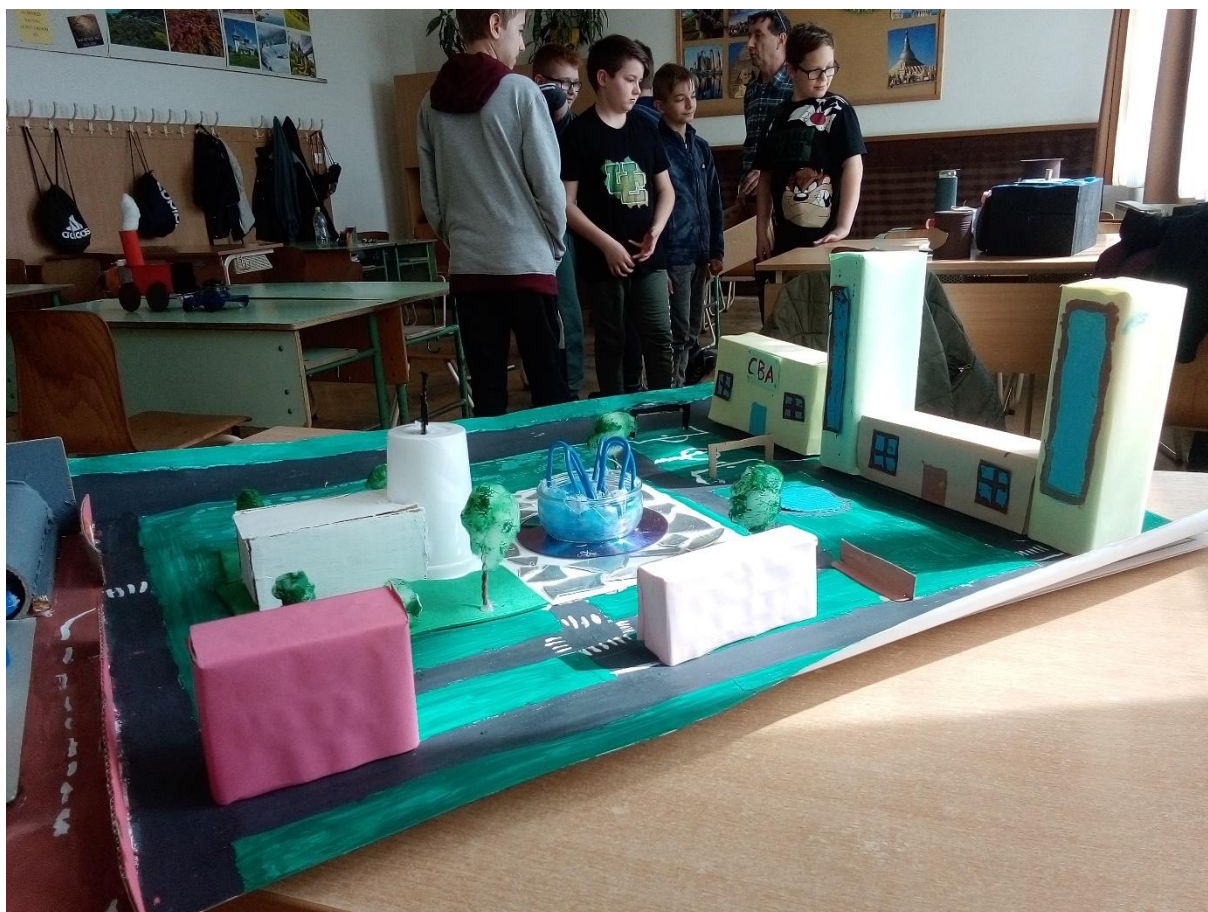

Fenntarthatósági témahét a hajdúböszörményi Középkerti Általános Iskolában

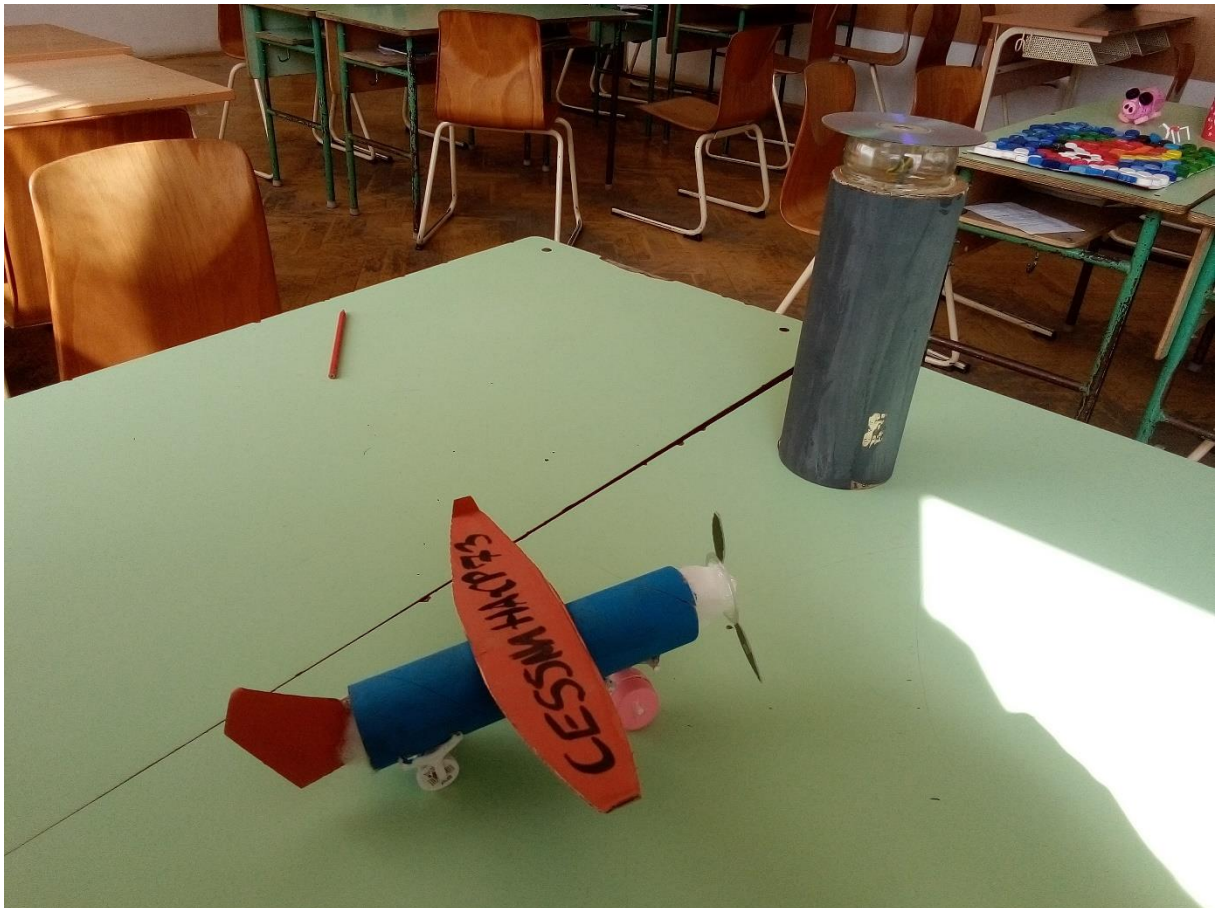
2022. április

Iskolánk a város szélén található, 383 tanulónk, 16 osztályunk van. Programjainkat úgy állítottuk össze, hogy valamilyen formában minden osztályunk, és minden tanulónk aktív részese lehessen.

A témahét kiemelt területe a **hulladékhasznosítás, újragondolás** volt. Előzetes feladatként felsős tanulóink egy hulladékokból összeállított csomagot kaptak, amelyből újrahasznosított makettek, tárgyak készültek.

Első osztályos tanulóink a Vizipók csodaók című programban dolgoztak nagy örömmel. Nézték Vizipókot, sok vízzel kapcsolatos filmet. Vízkörforgása, óceánok, tengerek élővilága, vízzel való takarékoság szerepelt a témák között.

A másodikosok a Csepp a tengerben című programot valósították meg. Április 22-én rajzot készítettek a Föld napja alkalmából. Ennek fő témája a környezettudatos életmód, a környezetbarát közlekedés (gyaloglás, kerékpározás) volt illetve a kirándulás, természetjárás fontossága. A rajzokat a tanteremben állították ki.

Napközis foglalkozás keretében a következő kérdésekre kerestek válaszokat: A Föld vízkészlete és arányainak megtekintése kivetített ábrán. Mire használjuk a vizet? Mennyi vízre van szükség ez élelmiszerek előállításához? Mi az a vízlábnyom? Hogyan takarékoskodhatunk a vízzel? Mit tehetünk mi? Vízzel kapcsolatos közmondásokat gyűjtöttek a gyerekek. Magyarázatot is kerestek hozzá. Végül 5 közmondást írtak le a füzetükbe.

Vizuális kultúra és technika órán beszélgetés volt a víz fontosságáról, vizes élőhelyekről, ivóvíz ellátásról. A víz szennyezés kapcsán a folyóvizekbe dobált hulladékról. A palackokból épített hajókról, amikkel a szemetet szedik ki a vízből. A gyűjtött kupakokból készült képeket a folyosón állították ki.

A másik osztályban közösen meghallgatták a vizek fohásza című versrészletet. Felelevenítették, a víz világnapján tanultakat, hogyan vigyázzanak a vízre. Az órán különböző vízhez kapcsolódó mozgásos játékokat, pl. esőerdő, „vízhordás” játszottak. Vízzel kapcsolatos találós kérdések, szólások kiegészítése, magyarázata színesítette az órát. Testnevelés órán jeges, vizes játékokkal folytatták a játékot. Ezek a Víz-gőz-jég játék, Jégfogó. Az órákon a gyerekek nagyon jól érezték magukat.

A 3. a osztályban a téma: Nézz szembe a szemeteddel! Hasznosíts újra! A gyerekek általános tájékoztatást kaptak a hulladékokról, azok gyűjtéséről és felhasználásáról. Játékok készítése hulladékból. A téma feldolgozása a szemét és a hulladék fogalmának tisztázásával indult. Digitális formában csoportosították az újrahasznosítható hulladékokat. Ezután a játékokhoz szükséges eszközöket készítették el, rendszerezték.

A gyerekek aktívan vettek részt a különböző játékokban:

- Célba gurítás
- Célba dobás
- Döntögető
- Mocsárjárás

Felhasznált anyagok: műanyag kupakok, papírgolyók újságpapírból, fém dobozok, kartondoboz.

A 3. b osztályban a hulladékgazdálkodás, a vásárlási szokások tudatosítása volt a kiemelt terület Etika óra, napközis délután 2 alkalommal, és rajzóra kapcsolódott ehhez. A felelős vásárlásról és a fogyasztói szokások 12 pontjáról néztek meg videókat. Beszélgettek arról, mi az, amivel lehet csökkenteni a biológiai lábnyomunkat. Rajzot készítettek arról, milyen akkor a természet, ha figyelünk rá és óvjuk, milyen, ha pusztítjuk.

Megnézték a WALL-E- e rajzfilmet, ami nagyon tetszett nekik, lekötötte a figyelmüket.

A 4. a technika órán a Nézz szembe a szemeteddel! – szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás témáját dolgozta fel.

Az előkészítő, ráhangoló szakaszban különbséget fogalmaztunk meg a „szemét” és a „hulladék” között. A tanítási órának ebben a szakaszában az is kiderült, hogy a tanulók ismeretei megfelelőek a szelektív hulladékgyűjtésről, a családok többnyire így gyűjtik a háztartásban keletkező hulladékot. Kitértünk arra, miért fontos a szelektív hulladékgyűjtés, milyen előnye származik ebből az emberiségnek, a környezetünknek, a Földnek.

Ezután a táblán elhelyezett, szelektív kukákkal megegyező színű színes lapokhoz úgy álltak be a tanulók, hogy az osztályban található tárgyak közül választottak ki egyet, és oda álltak, amelyik kukába kellene azt a tárgyat dobni.

Az óra következő részében már csoportokban dolgoztak a tanulók. Szimpátia alapján választottak csoporttársakat az újrahasznosított játékok elkészítéséhez. 3-4 fő került 1-1 csoportba. Az anyagokat otthonról hozták, előzetes gyűjtő munka eredményeként, és ezekből készítettek játékokat.

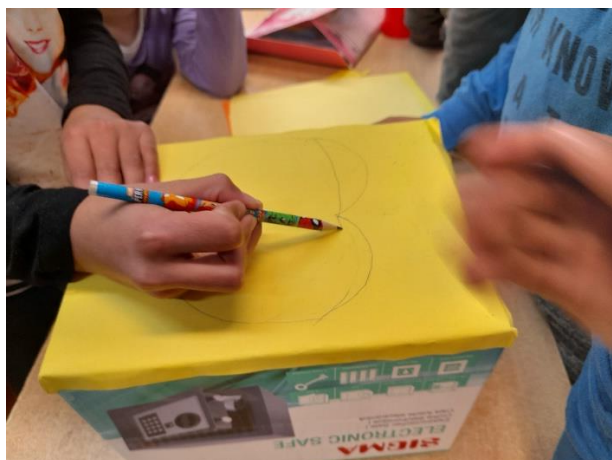
1. Műanyag kupakokból memori:

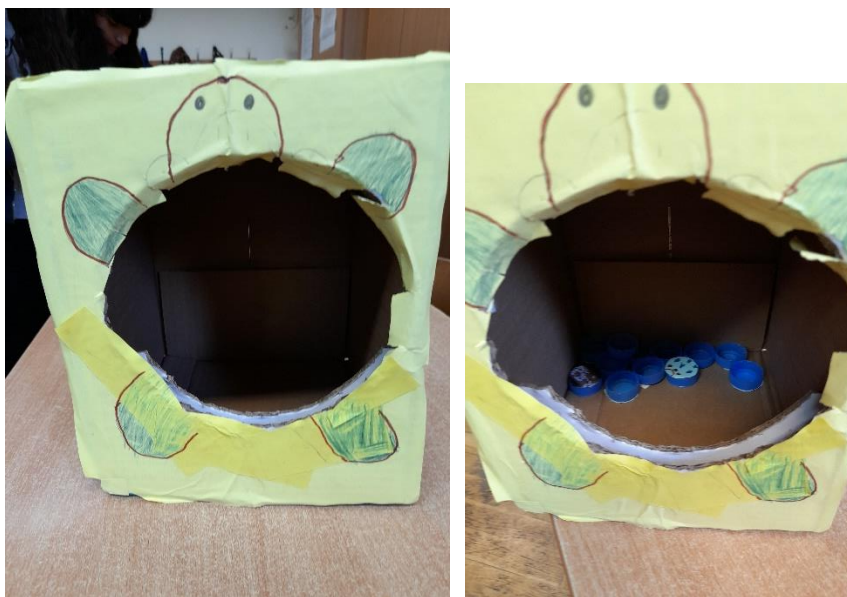

2. Döntögető italos dobozokból:

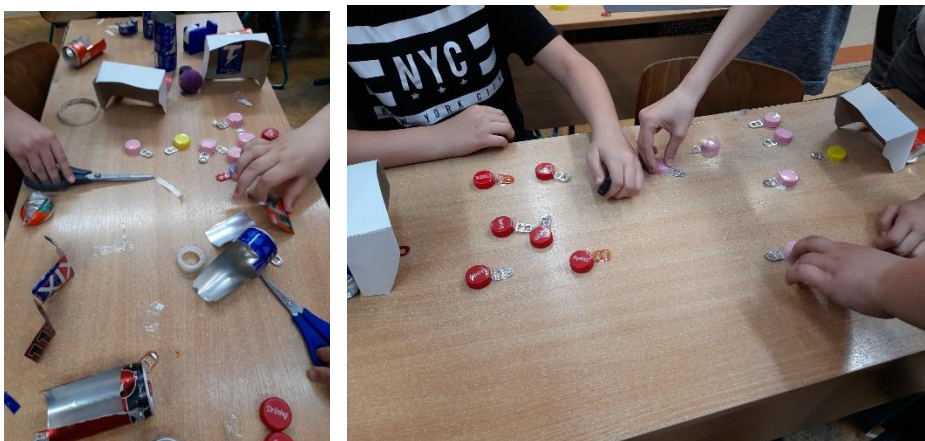

3. Célbadobó:

4. Asztali foci italos dobozokból, kartondobozból és műanyag kupakokból:

Az óra végén az elkészült játékokat bemutatták a csoportok, majd forgószínpad szerűen lehetőség volt más csoportok által készített játékok kipróbálására is.

A 4. b osztályos tanulók életében szinte minden nap szóba kerül a fenntarthatóság valamilyen témája. A tantárgyakban ,médiában sokszor előfordul valamilyen formában. Ha a tanulók nap mint nap hallanak, olvasnak, mesét, videót néznek..... a fenntarthatóságról ,akkor az életük ,mindennapjaik részévé válik felnőttekükre. Remélhetőleg ebben a szellemben élik majd életüket. A tavaszi időszakban nagyon sokat foglalkoztak a víz témájával- ppt-t készítettek, redmenta feladatokat csináltak. Több filmet is megnéztek, köztük rajzfilmet is, ismeretterjesztő szöveget olvastak, dolgoztak fel ebben a témában. Sok szó esett még az egészséges életmódról, táplálkozásról, Földünkéről, környezettünk megóvásáról.... A fél literes ásványvizes palackot

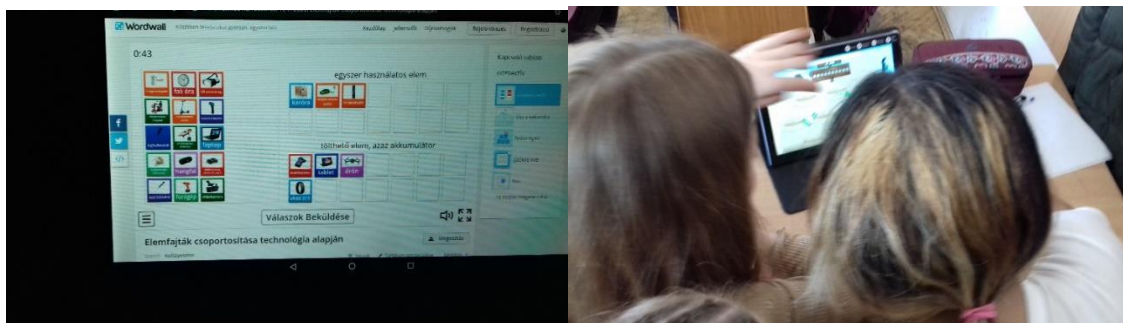
vizsgálták meg tudatos vásárló ill.környezetterhelés szempontjából. Másnap már nem vették meg a vizet, hanem a csapból töltötték meg a jó minőségű vízzel.

Az 5. b osztály tanulói online szabaduló szoba feladatok megoldása közben dolgozták fel a fenntarthatóság témáját: ismerkedtek az ökológiai lábnyom fogalmával, kiszámították saját ökológiai lábnyomukat. Kerestek adatokat a nagyvilágból. Miért kicsi egyes országok és miért nagy más országok ökológiai lábnyoma? Megoldásokat kerestek az ökológiai lábnyom csökkentésére.

A Föld Napja apropóján oldottak meg feladatot a wordwall.net/play/14700/884/374 linken, majd a <https://learningapps.org/display?v=p635n9jbc21> feladat megoldása következett.

A fenntarthatósági témahét keretein belül a „PontvELEM – az elemek újrahasznosítása” című órára került sor a 6. évfolyamon természettudomány órán.. Tableteket is használtak a gyerekek, páros munka segítségével oldották meg a feladatokat (wordwall és mentimeter). Óra végi ellenőrzésként kahoot feladatokat is megoldottak, óra után pedig a gyerekek megkapták a szelektív elemgyűjtőket, hogy a megszerzett ismereteiket a gyakorlatban is kamatoztathassák.

A hatodik évfolyam tanulói osztályfőnöki órán is foglalkoztak a fenntarthatóság témakörével. A Tudatos vásárlás a hétköznapiakban téma feldolgozása történt meg. Beszélgetés volt a témával kapcsolatosan, 2 wordwall feladatot is megoldottak a tanulók az okostévéen. „Imádják ezt a fajta feladatot megoldani.”

A 6. b beszámolójából:

„Az ajánlott témán közül az ÖKO divathét témát választottam, mivel sajnos köztudottan nagy a pocséklás az öltözködés terén. Fontos, hogy a tizenéves korosztály tisztában legyen egyrészt azzal, hogy azok a "nagy márkák", divatcégek, akiknek "hódolattal adóznak", ázsiai gyermekmunkát alkalmaznak, kizsákmányolnak. Másrészt iszonyatos mértékű környezetszennyezéssel, nyersanyag- és energiaigénnyel jár a ruházathoz szükséges alapanyagok előállítása. Meg kell szüntetni a szükségesen felüli, ész nélküli vásárlást. Mindennapi döntéseink kihatással vannak a környezetünkre. A téma jó alkalmat adott a kreativitás fejlesztésére is azáltal, hogy az újrahasznosításon, átalakításon való gondolkodásra készítetett bennünket. A következő tevékenységeket emeltük ki a minta témahétből:

1. két kisfilm megtekintése (Egy póló életciklusa, Az olcsó divat valódi ára)
2. csoportokban feladatokat oldottunk meg (ÖKO divat piramis, hiányos szöveg kiegészítése a videofilm alapján, a nyersanyag- és energiafelhasználás folyamata), majd összegeztük a tapasztalatainkat
3. Konszolidáció: T-shirt poszttert készítettünk, melybe összegyűjtöttük a felmerülő problémákat.”

A Fenntartható életmód volt a téma 7. a osztályban. „A téma feldolgozását közös beszélgetéssel kezdtük, amelynek végeredményeként egy gondolatterkép született, fenntarthatóság címmel. Megbeszéltük személyenként mit tehetünk egy fenntarthatóbb jövőért, mit nevezünk

környezetbarát viselkedésnek, milyen ötleteik lennének az egészségesebb életmód fenntartása érdekében.

A projekt során a tanulók 4 csoportban dolgoztak és különböző témákat jártak körül az óratervben található hívókérdések segítségével, az egyéni kreativitásukat kibontakoztatva.

Az első csoport az ökológiai lábnyom kérdéskörét dolgozta fel, egy értékeszt kitöltésével indult, majd utána járt annak, hogy melyek azok a cselekedetek, amellyel csökkenthetjük az ökológiai lábnyomunkat. A végeredményt kördiagrammokkal szemléltették a tanulók.

A második csoport a vásárlás, mint rossz szokás és a pazarlás témáját járta körül. Külön oszlopba rendezték a bevásárló központban való vásárlás előnyeit és hátrányait, szembe állítva a piaci vásárlással.

A harmadik csoport az egészséges életmód alappillérét, az egészséges és egészségtelen étkezési szokásokat dolgozta fel otthonról hozott ételcsomagolások, hulladékok felhasználásával.

Az így elkészített plakát felhívja a figyelmet a tudatos táplálkozás előnyeire, szervezetre gyakorolt hatásáról.

Az utolsó csoport a „fast fashion” , az újrahasznosított ruházat témakörével foglalkozott. A H&M és egyéb világmárkák kezdeményezését vizsgálták az újrahasznosított ruházatkodás témakörében. A végeredmény egy rendkívül színes, kreatív gondolatérkép lett.

Összegzés: A csoportok nagyon együtt működően, innovatív megoldásokat alkalmazva dolgoztak. Megérintette őket a bolygót veszélyeztető káros hatások, negatív, nemtörődő viselkedésmóddal, ami óriási károkat okozhat a Földön élő élőlények tekintetében, nagyon innovatív ötleteik születtek arról, hogy mennyit jelent, ha mindenki egyéneként megtenné a rá bízott „kicsit”, hogy a nemesebb „nagy cél”, egy élhető jövő létrejöhessen.

A 8. évfolyamon a fenntartható életmód kapcsán érintett témák:

- fenntartható szokások kialakítása, ökológiai lábnyom fogalmának átismétlése,
- élelmiszerpazarlás, fenntartható étrend, húsfogyasztás csökkentése,
- energiapazarlás,
- pazarló vásárlás,
- globális gazdasági összefüggések az ellátási láncokban,
- egyéni felelősségünk, jövőnk vonatkozásában.

A tanulók kis csoportban kapták az alábbi témákat gondolatébresztőnek. A csoport által összeszedett információkat rendszerezniük kellett, majd a csoport szóvivőjének, röviden

előadnia azt. A témákat lineárisan haladva dolgozták fel, szándékosan a végére hagyva az egyéni felelősség témakört.

Összességében nagyon jó választásnak bizonyult a feldolgozandó téma, a tanulók sok összefüggést ismertek fel a Földünket veszélyeztető folyamatok tekintetében.

Hajdúböszörmény, 2022. 05. 11.

Vitai Anita
munkaközösség - vezető